

Konyhai zöld- és élelmiszerhulladék hulladékudvarokban való gyűjtésének jellemzése

Az Ételhulladékok két lehetséges gyűjtési módja a hulladékudvarokban:

1. A házhozmenő ételhulladékgyűjtésbe bevont területen lévő udvarok esetén Régiókoordinátor által:
 - ugyanazon gyűjtőedények kerülnek kihelyezésre a hulladékudvarokba mint a területen kialakított gyűjtési rendszer keretében ingatlanokhoz kihelyezett gyűjtőedények (várhatóan 120 literes zárható fedéllel és a szaghatás ellen gumitömítéssel ellátva)
 - a gyűjtőedények mosását mobil célgép végzi a hulladékudvar területén (vagy az ürítést végző célgép, vagy egy erre specializálódott célgép). A célgép mobil jármű, ahol az edényzetek mosása zárt rendszerben történik megfelelő fertőtlenítő vegyszerek használata mellett. A mosás során keletkező szennyvíz nem kerülhet ki a célgépből a hulladékudvarban, annak kezelése később és máshol történik meg.
2. A házhozmenő ételhulladékgyűjtésbe bevont területen kívül elhelyezkedő udvarok esetén (amennyiben tárgyi hulladék gyűjtése aránytalanul nagy költséggel járna a Régiókoordinátor számára):
 - a gyűjtőedényeket kiválasztott intézményi szolgáltató helyezi ki, ezek várhatóan a jelenleg étolaj gyűjtésére használt edényekhez hasonló patentzáras vagy menetzáras műanyag hordók lehetnek
 - A gyűjtőedények a gyűjtött hulladékkal együtt kerülnek elszállításra, az elszállított gyűjtőedény helyére tiszta edényt az intézményi szolgáltató biztosít. A teli gyűjtőedények elszállítását előzetesen egyeztetettek szerint (várhatóan heti egy alkalom gyakorisággal) a kiválasztott intézményi szolgáltató végzi majd.

Munkavédelem:

- Mivel a konyhai zöld- és élelmiszerhulladék (a továbbiakban: biohulladék) kezelése is a munkahelyi megterhelések körébe tartozik, így erre vonatkozóan is el kell végezni a kockázatértékelést, és megelőző intézkedéseket kell hozni a munkavállalók egészségvédelme érdekében. A kockázatértékelés elkészítése a munkáltató feladata, mely munkaegészségügyi és munkabiztonsági szaktevékenység.
- A kockázatértékelés alapján megelőző intézkedéseket kell hozni a munkavállalók biztonsága érdekében.
- Mind a munkáltatónak, mind a munkavállalóknak ismernie kell a munkafázisokat a hulladék kezelésével kapcsolatban.
- A foglalkozás-egészségügyi szolgáltatóval konzultálni kell a biohulladék gyűjtésről.
- A biohulladékok kezelését csak olyan személy végezheti, aki megfelelő élettani adottságokkal rendelkezik, munkára egészségileg alkalmas, egészségét, testi épségét nem befolyásolja, nem jelent veszélyt a munkavállaló termékenységére, mások egészségét és testi épségét nem veszélyezteti.

- Fiatalkorú, terhes, nemrégén szült, anyatejet adó és szoptató nő biohulladékot nem kezelhet. Idősödő vagy nyugdíjas munkavállaló foglalkozás-egészségügyi szakvizsgálat eredménye alapján a tiltás alól felmentést kaphat. Foglalkozás-egészségügyi vizsgálat eredménye alapján idősödő/nyugdíjas munkavállaló kezelhet
- Megváltozott munkaképességű munkavállaló biohulladékot nem kezelhet.
- Rovarméreg-érzékenységet a munkaköri alkalmassági vizsgálat során vizsgálni kell.
- A két vagy több munkavállaló közül munkairányítót kell kinevezni.
- A munkavédelmi oktatás során a veszélyforrásokra és a szükséges megelőző intézkedésekre fel kell készíteni a dolgozókat. A munkavállalókat a biohulladékgyűjtés megkezdése előtt újra, már kibővített tartalommal munkavédelmi oktatásban kell részesíteni, majd évente ismételni kell.
- A munkavédelmi oktatási tematikát munkabiztonsági szaktevékenység elvégzésére jogosult személynek kell készítenie.
- Fel kell hívni a munkavállalók figyelmét, hogy figyeljenek egymásra, bármilyen egészségi állapotukkal összefüggő panasz, rosszullét, valamint sérülés esetén a munkát azonnal hagyják abba, és igényeljék a munkahelyi elsősegélynyújtást vagy az orvosi ellátást.
- A munkavégzés helyén rendelkezni kell az elsősegélynyújtás személyi, tárgyi és szervezeti feltételeivel, vagyis rendelkezni kell munkahelyi elsősegélydobozzal, kijelölt és kiképzett munkahelyi elsősegélynyújtókkal a nyitva tartás teljes idejében.
- A munka jellegére és a dolgozók általános egészségi állapotára, tapasztalatára is tekintettel kell lenni az egyéni védőeszközök juttatásakor, amelyhez a foglalkozás-egészségügyi szolgálat orvosának véleményét is ki kell kérni. Figyelembe kell venni a munka-, védőruházat és egyéb védőeszközök viseléséből adódó többletmegeterhelést is.
- Az egyéni védőeszközök használatát oktatni kell és a munkavállaló részére dokumentáltan át kell adni, használatát pedig ellenőrizni kell.
- A munkavállalók rendelkezzenek mobiltelefonnal vagy egyéb kommunikációs eszközzel arra az esetre, ha segítségre vagy információkra lenne szükségük.

Üzemeltetés:

- A rovarcsípés kockázata közvetlen módon fennáll, így folyamatosan ellenőrizni kell, hogy mik azok a helyek és környezetek, amik csípéshez vezethetnek.
- Rovarfészek eltávolításáról folyamatosan gondoskodni kell.
- Amennyiben érzékenység áll fenn, anafilaxiás sokk elkerülésére szolgáló injekciót biztosítani kell a munkahelyen.
- Biztosítani kell zárt lábbelit, védőkesztyűt, arc- és szemvédelmet és munkaruházatot.
- Gondoskodni kell az egyéni védőeszközök megfelelő higiéniás állapotáról, esetleges cseréjéről.
- A munkahelyen biztosítani kell ivóvizet. Ez lehet palackos formában, ám ekkor gondoskodni kell annak hűtéséről vagy éppen melegítési lehetőségéről. Közműszolgáltatás keretében a vezetékes szolgáltatást közegészségügyi szempontból minősíteni kell és ivóvízminőségűnek kell lenni.
- Ha nem ivóvíz minősítésű szolgáltatás is elérhető a munkahelyen, akkor a kifolyóknál jelezni kell, hogy „Ivóvíz” vagy „Nem ivóvíz”.
- Az ivóvíztartály kifolyóját olyan módon kell elhelyezni, hogy a tartályból közvetlenül inni ne lehessen. A munkáltató köteles gondoskodni az ivóvíztartály rendszeres fertőtlenítéséről, valamint arról, hogy annak feltöltése csak ivóvíz minőségű vízzel történjen.
- Hideg- és melegvízszolgáltatást a hulladékudvarban biztosítani kell tisztálkodás, kézmosás, zuhanyzás és tisztítás esetére.
- A hulladékudvar burkolatának szilárdnak és vízzárónak kell lennie.
- Virucid, baktericid és fungicid minősítésű biocid tisztálkodószereket és tisztítószereket biztosítani kell.

- A tisztítószerket elkülönülten kell tárolni, rendelkezni kell magyar nyelvű biztonsági adatlappal, az abban nevesített egyéni védőeszközökkel és munkavédelmi felszerelésekkel.
- A veszélyes anyag vagy keverék munkahelyen való felhasználását be kell jelenteni a Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ felé.
- Az ételeket és italokat elkülönítetten kell tárolni és rendelkezni kell olyan pihenő helyiséggel, ahol a szociális szempontokat figyelembe véve el lehet fogyasztani a táplálékot és folyadékot lehet beinni. A szociális helyiség fűtését és hűtését biztosítani kell.
- Az egészségvédelmi és biztonsági jelöléseket ki kell helyezni (HAK-kód, egyéni védőeszköz rendelkező jel, figyelmeztető jel mint az edényzet környezetében, mind a hulladékudvar bejáratánál)
- A konyhai biohulladék gyűjtésére szolgáló gyűjtőhelyet megkülönböztetett módon a talajon is jelölni kell felfestéssel.
- A kezelésben részt vevő munkaeszközöket használatba kell venni/üzembe kell helyezni, illetve karbantartásukról gondoskodni kell.
- A rovarok valamint egészségügyi kártevők megtelepedésének és elszaporodásának megakadályozásáról, ártalmuk megelőzéséről, távoltartásukról és rendszeres irtásukról gondoskodni kell.
- Üzemeltető köteles gondoskodni arról, hogy a biohulladék gyűjtő edényzetek rendszeres időközönként tisztításra kerüljenek a kezelésben részt vevő munkaeszközökkel együtt.
- Tűzoltó készüléket kell elhelyezni a biohulladék gyűjtő edényzet közelében.
- A hulladékgyűjtő udvarban a hulladékokat elkülönítetten kell gyűjteni.
- A hulladékgyűjtő udvarban tárolt hulladék fajtáját és típusát a konténeren, illetve a tárolás helyén felállított táblán - megkülönböztető, jól látható, figyelemfelkeltő jelzés, felirat alkalmazásával - egyértelműen és olvashatóan fel kell tüntetni.
- A konyhai biohulladék edényzetet kármentő tálcán kell elhelyezni.
- A konyhai biohulladékot gyűjtő edényzetet csapadéktól elzárt helyen kell elhelyezni.

Egyéb követelmények:

- Étél és ital fogyasztása tilos a hulladék kezelése közben.
- Dohányozni csak a kijelölt helyen lehetséges.
- Munkaszervezési intézkedésekkel kell biztosítani, hogy legyenek kijelölt munkavállalók, akik kezelik a biohulladékot.
- Illetéktelen személyek (lakoson és üzemeltetőn kívül) nem férhetnek hozzá a biohulladékhoz.
- Élő állat nem vihető be a hulladékudvarra.
- A nem veszélyes, bomló, szerves anyagot tartalmazó, valamint a bűzös termelési hulladékot fedett, résmentes, mosható, fertőtleníthető, pormentes ürítést biztosító tartályban vagy konténerben kell gyűjteni, mely megakadályozza a szagok és bűzök környezetbe való kijutását.
- A szagtalanítást kémiai anyagokkal is el lehet végezni, ebben az esetben bejelentést kell tenni a tisztifőorvos részére.
- A hulladék gyűjtésére szolgáló tartályokat, a tárolóhelyeket, illetve környezetüket rendszeresen kell tisztítani és fertőtleníteni.
- Amennyiben a hulladék kiszóródik vagy kiömlik, a korábban említett egyéni védőeszközök használata mellett azt fel kell takarítani, így biztosítani kell gyűjtőeszközöket, felitatóanyagot, a területet tisztítani és fertőtleníteni kell.
- A hulladékgyűjtő udvart úgy kell üzemeltetni, hogy a hulladékgyűjtő udvarban elhelyezett konténerek ne sérüljenek meg. A tárolás során használt edényzetek állapotát az üzemeltetési szabályzat előírásai szerint rendszeresen ellenőrizni, tisztítani és szükség szerint javítani kell. A sérült és a hulladék tárolására alkalmatlan konténereket haladéktalanul cserélni kell.
- A gyűjtéshez használt eszközöknek folyamatosan alkalmasnak kell lenniük a biohulladék környezetszennyezést kizáró módon történő gyűjtésére.

- A biohulladékot átvételét megelőzően szemrevételezni szükséges. Az átvételi követelményeknek nem megfelelő hulladék átvétele megtagadásra kerül.
- Biztosítani kell, hogy veszélyes hulladék, vagy kockázatos anyaggal szennyezett hulladék ne kerüljön a biohulladék közé.
- A hulladékudvarban gyűjtött biohulladékon semmilyen kezelési művelet nem végezhető.
- Hulladékudvarban a biohulladék gyűjtése a legkisebb környezetterhelést előidéző, a környezet veszélyeztetését és szennyeződését kizáró módon kell, hogy történjen.
- Havária esetén a hulladékudvar havária terve szerint kell eljárni!
- A hulladékgyűjtő udvar aktuális műszaki állapotának és felszereltségének folyamatosan meg kell felelnie a vonatkozó jogszabályoknak.
- A hulladékudvarban alkalmazott műszaki megoldásoknak biztosítaniuk kell, hogy a gyűjtési műveletek végzése során a biohulladék ne szennyezze (még havária esetén sem) a környezetet.
- A gyűjtött biohulladék engedéllyel rendelkező további kezelő részére történő átadásáról folyamatosan gondoskodni szükséges. Biohulladékot a hulladékgyűjtő udvarban felhalmozni tilos!
- A biohulladék hulladékudvarban történő tárolási idejének maximuma nem érheti el azt az időtartamot, hogy a környezet veszélyeztetése, károsodása bekövetkezzen, így annak elszállítási gyakoriságát olyan módon kell megállapítani, hogy a hulladékudvarban a biohulladék felhalmozódására ne kerülhessen sor.
- A gyűjtési tevékenység során bármilyen okból bekövetkező környezetszennyezés elhárításáról haladéktalanul intézkedni szükséges. A bekövetkezett káreseményről, annak kiterjedéséről, mértékéről, a veszélyeztetett környezeti elemekről, továbbá a tett intézkedésekről a környezetkárosodás megelőzésének és elhárításának rendjéről szóló 90/2007. (IV. 26.) Korm. rendeletben foglaltak szerint kell értesítést, illetve tájékoztatást adni.
- A hulladékgyűjtő udvarban átvett és tárolt, valamint a hulladékgyűjtő udvarból elszállított hulladékról a telephelyen, naprakészen a vonatkozó jogszabályokban meghatározott módon üzemnaplót és nyilvántartást kell vezetni.
- A hulladékgyűjtő udvar részletes működési és ellenőrzési szabályait üzemeltetési szabályzatban kell rögzíteni.
- Az üzemeltetési szabályzatban foglaltak végrehajtására felelős személyt ki kell jelölni.
- A tevékenység végzésénél tilos a levegő lakosságot zavaró bűzzel való terhelése. Az elérhető legjobb technika alkalmazásával biztosítani kell a tevékenység bűz kibocsátásának csökkentését.
- A hulladékok tárolására szolgáló terek műszaki megfelelőségéről (vízzáróság) folyamatosan gondoskodni szükséges.
- A csapadékvíz ártalommentes elvezetéséről gondoskodni kell!
- A hulladékgyűjtő udvarban gyűjtött hulladékkal érintkező és a hulladék szállítására, tárolására szolgáló felületekről származó csurgalék- és csapadékvizet, valamint a tisztítási műveletekből származó szennyezett vizet össze kell gyűjteni, és azt a tárolására szolgáló edényzetbe kell juttatni, továbbá gondoskodni kell a kezeléséről.
- A gyűjtési tevékenység a felszín alatti vizek jó állapotát, a földtani közeget nem veszélyeztetheti, környezetszennyezést nem okozhat.

Intézményi partner, hulladékudvar üzemeltető kötelezettségei:

- A MOHU Zrt. szerződésben rögzíti a minimálisan elvárt szolgáltatási színvonalat a biohulladék kezelésébe és gyűjtésébe bevont Partnerei számára, melyet rendszeresen ellenőriz adatok bekérésével és helyszíni ellenőrzéssel.

- A hulladékudvar üzemeltetője köteles kihelyezni a biohulladékról szóló tájékoztatót a hulladékudvarban.

Lakossági feladatok:

- A lakosság részére lehetőséget biztosítunk biohulladék leadására a többi anyagáramhoz hasonló leadási folyamatban.
- A hulladékudvarokban a lakosság tájékoztatást kaphat a biohulladék gyűjtés módjáról és fontosságáról.
- A mohu.hu weboldalon olvashatóvá fog válni a biohulladékkal kapcsolatos tájékoztató.